

e 456

Arm.	Pres.	C.	N.
189	III	1.	12.

LO SENYO EXL

COMEDIA AB UN ACTE Y AB VERS

O E

LO SENYO EXL

1877.

ms. 676

... 113 011222 01

Personas.

Senyor Gil	56 anys
Don Lluís	50 "
Paulino	21 -"
Ambros	17 "
Rosa	30 "
Anita	18 "

L'acció en nostres dias - Comença a' l'ay 7^{1/2} de la nit

ACTE UNICH.

La escena representa una botiga de mata-
lase convenientement arretjada, porta al foro
donant al carre, dos portas laterals, un taulell,
cadiras una gábia penjada al mitch de l'escena
dos quinqués de petúleo ^{al fondo} y un en cada costat enceros

Escena 1^a

Rosa y Anita cusint, Ambros y dos aprenents
traballant.

Ani Donchs jo estich determinada
a' que això s'acabi avicint

Ros Res logro y si hi batallat
tu ho sabs

Ani Ja estas avisada
avuy fare' un cop d'els meus

Ros ; Y be donchs que pensar se ?

Ani Que'l que ~~tirare~~ al carré pesebre das fare

Clayán ~~oír~~, casas y jueus

Cada dia aqui mudada
sens poque surti un moment
y perque? perque la gent
te deixin ben ratallada

Si
Ditchos jéit del men para
be m'en costa de disgustos
ja t' dich Rosa que te uns gustos
ben particulars, y encara
no l'y contradiguís re
o' uns s'enfadaria
pero avuy es l'últim dia
fare' lo que' y pensat se

Y tot perque l'antabana

D Luis, no es gens estrany
que ab lo pesebre cad' any
olvidi bastons y llana.

Para mil penas y apuros
per presenta un cop de vista
y es considera un artista
perque arietgla mate surros
com D. Lluís l'ha quiat
aquest any es cosa bona,
com ell es pintor

Ros

Ani

No dona
no es pintor ni may ho estat

Ambr

y ben dit que no es pintor
en lo seu taller hi estat
y tot lo que y'ha pintat
sembla d'aublanguinado

S'y veuen unas fruiteras
ab un manech llarch, y jo
al veurer tal construccio
creya qu'eran llumaneras

Despres uns nobles supan
ab un Rey o gran Senyor

y com si cap este' bo

tots magres y grochs estan

y ha no mes los plats presios,
las copas ya estan aixutas

y las estoballas brutas

com si for fouda de risos

Despres te un Senyo' ab molt greix
pero molt mal dibuixat

y 'ls ulls aixi... asparberat

jo 'm penso que d'ell mateix

Y ha un cap de vert anflocat
cabell ros com blat p'el Juny
aixi es que d'un tros lluny
mes sembla un encanyisat

Y vau di ab un gos mirant:
« qui es mes bestia, la vitat,

tu qu taqui' estas dibuixat

o' qui t'estaba pintant

Despres també vau probare

un cuadro molt trist, molt trist,
afigura Jesucrist
clavat a dalt del Calvari

A dalt la tropa formada
luego 'l potble amotinat
y lo Redentor clavat
cuant l'y donan la punxada

Com que ytha 'l potble jueu
y 'ls cristians barrejats
i perque quedin senyalats
com dirian que ho veuren?

Ani

La túnica deura' se
de un color molt diferent

Ambr

No

Pote' en aquell moment
algun raix de llum 'ls ve

Nos

Ambr

~~No~~ No, per quedá distingits
'ls jueus d'els cristians
i saven que ha fet? que las mans
d'els jueus tenan sis dits

y com...

J' perque veieu si es asa
en lo seu taller tenia
pintada una gran masia
y abaix deia: "Es una casa."

Ani

Ta, Ta, Ta,

ros

No rien aixis
que per xo es un bon subjecta

Ani

No, ja l'y pots porta afecta
perque es un savi d Lluís

ros

No estich per pullas Anita
vols llansaho tot al carré
feso, jo no diré re
pues també bastant m'irrita

Si

J'el meu goix sera infinit
que m te ja bastant cansada
no pogue esta descansada
ni un moment de dia y nit

Ani

(ab secret) Ascolta Ambros l'haix de di'
un secret

Ambr

Voste dirá

Ani

N Paulino 't donara

100. Prou que 's logra d'aquet pit

J'ly donas al moment
una carteta molt maca
qu'les dinte de la butchaca
de l'altre vestit

Am

Corrent (ven va)

Ani

ay (Així ab mes llibertat

puet se lo que'm rembla be

y veus qu'ells sospiten se

lo meu desitx veis lograt) (sur Ambros)

Pro

ay (tant secret que vudrà a se)

Ani

a Am (Pobretat molta palica)

Pro

i Avenue a' arretgla' una mica?

Ani

Aneu.

Pro

ay (Jo 'ls observaré) (ven van)

Escena

Ambros luego Lluis

Amb

Bravo noy veija at's fet lleva

es clar ab tant toca' llana

ja'm teny plena la carcana

y 'l ve llanut ja es prou pena.

(mirant la carta)

i Una carta mol bufona

Si

y es un pape rebregat?

ay, ay, quedo arcauillat

4 com
(llegint) « Cuatre camisas de dona
dos colls, quatre mucados »

¿ Y diuen tant de barats
las cartas d' enamorats ?

« Ligalls, dos panturados »

Ja es bonich si ho considera,
que ab un promés quant vel troba

l' y hauria d' explica' la roba

que ho dona a la bugadera

¿ Mes que 'm toca se? banyli'

si fais algun disbarat

esclamare' contristat

¿ Que me ho cuntas a mi' ?

D Lluís (desesperat) ¿ Ascolta Ambros, aquell jove
que per qui devant fa l'os
a' qui 'l fa? ¿ Oh!

Amb

Llu

certas cosas
no y haura' una com un covar
ni no t'explicas

Amb

Llu

D Lluís
no vidi contesta aviat

Amb

Llu

Amb

A la hora

M'ho y pensat (tant un cop de pen)

Mes no 's desesperi aixís

¿ que tampoch res s'alcança

Sen. Trou que 's logra d'aquet pit
tant vol ne pot sortir l'exit
implacable de veujansa (11eu va)

Amb Ay Ambros quina, brometas,
Ambros y quin desgabell
crech que de la teva pell
ne sortiran las tiretas.

Exceua ^{3a}

Gil. Ambros' tojos aprenent

Gil

Vaja nos deisen la llana
y porcuos ben mudats
que ja sabem que a las vuit
la gent ya comensa a' entra'. (11eu va)

(a Ambros) En Ambros' canbiat la camisa
y porat ben respallat,
ropa ab quatre esgarrapadas
y quedat aqui al portal
per fe 's honors de la casa.

(va y ue) Ha! encen lo posebre aviat
y pora un rich de farina

al fondo que ahí espolsant
vais per fugir la nevada
y ara está tot desmarcat. (oa y tot)
Preordat que la montanya
mes alta qu'en allí y'ha
'f representa 'l Monseny.

Anglaes

Está be, pero hi pensat
que'n alla la Terra Santa
potre' may ni han soniat
que tal montanya existissi

Gil

balla, que sabs tu babau
no sabs qu'antes del Dilluvi
tot estava cambiat.

Jo vais veure ab un perebre
un navio acorarat,

y ab un altre un casado'
ab la escopeta tirant
y a' tots hi veurá pajeros
vestits a' util catala'

y hanta ab un la guerra d' Africa
ab la presa del Serrall;
ja se sab ab los peseres
no bus quis. la propietat
busca sols que fazi 'l golpa
y tothom l'ho alabara.

+ Vaja a ropa y a vestite
Aixo prompte esta manat
i Que vols di?

Andrés

Gil

Andrés

Si

Gil

Andrés

Que vos no' heu dit
que m' havi d'acaba' l'ropa
a' engarrapadas

i Pre y que?

Que l'altre dia al igual
d'avuy, com vos varen dirme
tambe' ho vau volque' provar
y com la ropa 's besaba
per la taula y per la ma

+ 200
vis
Sopra y anetglat de povera
nos fe de obsequi con cal

Gil
Alfonso

Si
vais agafar la cullera.

Canoca, això's dir babau

~~Després~~ yo no vuy estarme
a' fe' ls honors del portal,
perque, miri lo que passa.

(Escena jugada)

jo'm poro en aquí aSENTAT
comença a' entra' una familia
jo vuy dient « Deu lo quart
selebro molt de coneixal
D. Gil alla'l trobaran
fasin lo favor de seura
que potre' estaran causats »
y ningú'm torna resposta
com si vejerin un pal.

Gil

Ho, perque tu no hi tens gracia
observa això' com se fa
entra un ab barret de peltra
« servidor, parí endevant
lo S. D. Gil l'espera
disponi beso la mar. »

Entran vells « seguin cubreixis
fa calor, o' fret, » tant se val
la cuestio' es donq' conversa
y entretenils enrahonant

Entran nous « apa de presa
cuidado a' allarga' las mans »

Entran gent de gorra y brusa
« seyen, esperen, si os plan
si no os agrada esperarvos,
ya os en poden entornar »;
perque si no s' donas agra
cren que ningun s'en dara.

Amigos

Si

gil

Puero. Ha' yo la camisa
no me la puch cambiar

perque vols tuch la que porto
y la que duch

Es veritat

juratan una de meva
y prou contradi'

De esta' (ambien)

Amigos

Gil Arcolta, Ambrosi a' qui busca
aquell jove tant mudat
que ja desde temps emera
paraba per aqui al devant
y ara l'està tot lo dia
en aqui al carré plantat

Ambrosi (ap) (Batua l' dimontri d'home
ya tira l'asquella al gat)
Ho! no ho se.

Gil

Es que ja suspiro....
Ja sab lo meu natural
y com porto l'alta y baixa
de lo que passa al vehinat
perro que una de may sifflay
~~comprehen be que sol l'Arcolta~~
n'es la causa

Ambrosi

Ho! a mi ray.

Com que a mi tant se'm endona

Gil

Esta be

Ambrosi

(insistent) De mi ja ho sab
may l'enganyare

Gil

De bueno
vesten alla al votavain (enfadat)

Escena IV^a

Gil

Vamos, es una delicia
poguerse llamar veure admirat
ara per tot lo vehinat
s'ascampat ja la noticia

De que 'n Gil matalasé
ha fet persebre aquest any
y tothom ab gran afany
vol veure si l'ha fet be.

Prou agradara' a tothom
tan al gran com al mes xich
perque jo en lo cert estich
es lo millor que hi a al mon

O nino ves qui pot fero
mes burich, hasta s'hi veu
una dona y un juen
qu'estan ballan lo bolero

Despres un minci' tocant
duient aixi, la trompeta
y aprop d'ell la canalleta
que s'el estan escoltant

Al fondo un castell rodo'
ab armats d'aquella Terra
tots ja a punt per fe la guerra
que van fe a Noste Senyo'

Un noy sen vola' una grua
y mes lluny aquella gent ³⁰⁰
que van venir del Orient
guiats per la estrella ab cua

Y despres (batua listo
allo' est~~o~~ beupich) hi ha un fuste
que ja ha comensat a fe
la creu que van clava' a Cristo

En lo prime' terme hi ha
una casa, ab calaxera
cadiras, llits y aigüera
y una taula de menja'

Sols que hi pensat moltes hores
que potre' està malament
jo no ve u aquella gent
ya menjaban allavoras.

Ba ba no es cuidabo meu +
'el sabe' u està be aixis
ho explico tot en 'n Lluís
y segueixo 'l pare' seu (seu va)

Escena III 5ª

Ambros Paulino - Nora observant

Ambros Anem a' escampa' farina

Pau (Magnífica ocasio.)

~~No et tu Ambros~~ No et tu l'Ambros

Ambros Si Senyor

Pau (Fit y fora.) ascolta, vira

(Primi' Paulino y despres

Ambros parlaran' conforos com la escena indica)

Pau Lo rondajo
Ambigós Ho hi notat

Pau Bón que'm correspon

Ambigós Ja ho se

Pau Voldria que aquest paper
sigues en ella entregat (don una carta)

Ambigós Ho sera (resolut)

Pau Agraïes mil gracies (content)

Ambigós Lo que creya ha sortit cert
~~compromentme es ben cert~~ amagada

Ambigós Pero... al se aquest deshacert
m'esporo a moltes desgracias

Pau No tinguis po

Ambigós No'n tinc may

pero un favor....

Pau Que vols di

Ambigós Sempre 's te de retribuir....
y com ya fumo

Pau Això ray (dantli un cigarro)

Ambrós

Mes un no pot fe brometa
perque may s'en portan molts (senyalant d'ine)

Pau

Acaba d'un cop, que vols

Ambrós

(Gracia a' deu) Una perreta

Pau

Aquí la tens (dantli)

Ambrós

Un favor

tant gros be mereix aixó

Pau

Molt mes tindrás

Ambrós

De debo'

Pau

E'ho juro p'el meu honor.

Tora doncas de recel

quedas rent lo meu carte'

y si t'ho aportas be

estaras millo' que al cel.

amb

May lo meu jéit s'aparta

de lo que un cop hi promes

y per provar que cert es

tingui, prengui aquesta carta.

Amigos

Y a' mes

~~Pan~~ se li puch donq' entrada;

qu'es ya com donarli 'l pl
per treure 'l capdell. I gil
fa paselre

Pan

Ja m'agrada

Amigos

Te les tarjetas aqui (n'y dona algunas)

y sens qu'ell sospiti se
entra, surt, y fa voste
tot curant l'hi pot conveni'

Pan

Suspirara'

Amigos

No hi ha po
voste' pot di' que'el fascina
una cosa tant divina,
feta ab tanta perfeccio'

Ell qu'encar que dir babau
en 'ls demes', ho es bastan
veura' que l'alabaran
y a ben segu' que no can

en que es sols una tramoya.
Voste be aqui fent l'artista
y d'aquet modo conquistat
molt millor a la seva noya. 1

Pau
Anallaps

Sento soroll

Pues valor

y l' y anguro bona estrella (que van)

~~Pau~~
~~Anallaps~~
Pau

Nos. Ja es hi cassat, y veu qu'ella
correspon a son amor

correspon a son amor
xqui d
ambren

Escena 6^a

Ambros y Anita

Ani
~~Amb~~
Amb

Pero be Ambros ab que penses

Ab res

Ani

Aixó si que ho crech

¿que at, pres de dintre l' vestit?

Amb

La carta que ha dit Voste

Ani

Donchs es estrany que l' y trobi

Ala' en l'esta' nuvol

(enseguantla)

Amb ; Oh no es aqueste!

Ani

Ja ho veis
així, e qu'ats mes la llista
es la llista de la roba
de la bugadera,
que hi dat a ventar

Amb

De J qu'hi es cert

Ani { breu tu que al promés l'ly parlan
de mitxas y calçotets?

Amb Oh, que ho ve jo de que parlan
com que may hi estat promés
no se u parlan de mitxas
o u parlan de barrets
ni l'ly diuen lletjos o macos
o u l'ly miran sens dir res

Si

Ani { ~~Be la carta~~ } Don la llista y te la carta }

Amb Oh ja l'ly donada en ell

Pau Dona no arcoris la esposa
Ami si tu m deixas me fais monja

Pau i De mato' per meay pa?

Ami No no, no mecaras re
ja que no vols repugue

Pau la vitat ~~contata~~ al moment
que ha sigut

Ami Que l'aprenent
ha equivocat lo paper

Pau i No'm guardaras per reuor?
Sols de perdre't lo tenor
enardis lo meu pit

Amb Lo reyo Gil esperit

Pau y alcansarem nostre amor (suizan)
Breua & Gil

Batua Judas pron tardes
'i compareixa 'm d'his
tant que m'ha dit que vindria
y sempre ho veurem aixi
ja es esteny perque es metodich
es promet ho sol cumpli

(s'en va a la porta) A veure... Oh! qu'esta mural
potre aixó sera l' motiu.

(mirant) Tu'es estrany l' Senyor Pere
no te llum en lo seu pis 400
Ja a casa l' barbe' es tencat
¿que dimontri l'y ha mesmit?
Ja Ramona te estera
roba al balco', l'y haur de di
potre se l'y nullaria

Veis que ya ve (reparant)

Lluís

Ja ho agui

Gil

Dimontri que bens mudat

Lluís

t'agrada

Gil

Tas molt bonich;

¿t'ha vestit l' Malagueño?

Lluís

No un francès qu'es molt amic

Gil

¿e com que ni fet per tu

Lluís

Es dernière de París; (embronant de presa)

lo que sempre diu l'astre

que jo vech 'l figurin
de Barcelona. És lo cert
que jo encara tuch partit;
moltes noyas deixarian
un jove elegant y rich
per aquet vell que cuan vol
lluera com 'l mes pulit;
y aixó que ja ho veus no porto
perruca, dentat pustus
tuturas, polvos y untets
per semblá un jove d'els vint,
perque jo ho he reparat
y rabs que logran així
se qu'els altres se'n amburlin
y 'ls critiquin a' desdi.

Si [Talgun dia saludant
la perruca fan ~~fixe~~ seguir,
t'ó be enrahonant de presa
'ls fuis lo dentat de dins

de la boca, o bé ab lo vent
perden lo color portuj

o bé que un dia 'ls visiten
cuam encas no s'en tenit
y 'ls trobin sense volque
ab vigote d'arlegu.

Ca, ca, noy lo natural
'l que te un tyro bonich
qu'les deixi d'urbets y pastas,
ja sabi lo refran que diu,
"la custodia sense adornos,
es custodia al cap y al fi"

Ja es ben veritat que llueixen

Y encara no duch aquí (pareuques a, ter)
(paran algunas penyas ab

cas moltas ~~las d'ora~~ creus que hi guanyat
al art pintorich servint.

Un pintor com jo de fama
sempre ven 'l porvenir

com un caminal de rotas

que 'u el ven pay se va obrint

Si

101

El

Lluís

caminal que sols la gloria
la immortalitat troba al fi.

Un home que ha fet ex-votos,
que ha copiat al perfil
tota la naturalesa,
que ha fet cuadros grans y xichs,
senyals per les planchadoras
y altres treballs exquisits
no necessita alabar-se
no necessita enaltir-se.

Gil

Oy! oy! noy quina retòrica

ap (potre ha ~~h~~ menjat fidus sing.) (Tramaccu)

Lluís

Diris que desitjabas veurem

Gil

Si, per dos dupleter que tuch

Lluís

Explicat

Gil

Vaix al primé.

(ab convicció)

L'jove que per aquí
està sen l'or, a qui't sembla
que'l fa?

Gil

Lluís

(ab ironia) ¿Que'm contas a mi?
si may hi vist vells n'hi joves
que roderin?

Gil

Donchs yo n'

Gil Tant el favor
Pau De cap modo (Gil fa com qui s'en va)
Gil Cobreixis
Pau Per cap motiu
Gil Home pous lo ombreiro
Pau Estich mat
Gil Doncas per mi
no', violenti; pero'l menos
estengui'l paraigua aquí
Pau No sempre
Lluís a Gil (Déixal estar
no veus que no sab que's dir)

Excena #7 8
Dits Ambros

Am Ja n'ha prou farina - Bo. (Gil l'ly dona una
tada de pen)
Gil a Am (No veus que y'ha un forasté)
Pau Poran farina potre
per fe la nevada
Gil No
Sino' que fejeix sardina
perque'n tenim per ropa
y l'hi acabo d'explicá
que hi té de pora' farina

Per lo demés la nevada
es feta ab neu natural

Pau ; Neu de debo' ? No esta mal

Gil Oh' es una cosa acabada.

Lluís (Es neu de debo' com dius) sorpués

Gil (No home, ^{no} que t'ansarromo !

Lluís (Sent així ja t'ho perdono
mes no comprench los motius)

Gil (Oh, ~~me~~ ~~ho~~ alabo yo mateix m'ho alabo
perque ho trobin bo'ls demés)

Vais a veure si esta encés. (s'en van Gil y Pau)

Lluís (Aquí ma paciència acabo)

Escena VII 9^a

Lluís Paulino després Gil

Se, jern, i que es voste'?

(Duplo) Pinto

Pau

Lluís

M sembla que diu mentida

Pau (rient) No so embustero

Lluís

Que crides

Pau

Soch pinto

Lluís

Tambe ho so jo

y n'hi vuy doná una prova

vorte te armat un complot
y ve per veurer si pot
punta la lluna ab un cova

Pero ^{mol} ~~com~~ prompte s' sabra

lo secret de tal tramoya
y m' sembla que aquella noya

se la tindra de punta ^{una noya}

Pau

Perque?

Lluís

Perque no s' ajusta
en Gil a tant embolich,
y la guarda per l'amich. (per ell mat

Pau

truyt i' aquí, cap de fusta

Gil (sortint des hermet) Estich perdut

Lluís

Que

Gil

(plorós) L'Ambros

Pau

Soreguis

Gil

No ho endevina?

que m'ouplent tot de farina
abres montanas y flos

y encara no s'acaba aquí

Lluís

S'han parat mes desventuras

Gil

Si, que totas las figuras

semblan peixos per freji

8 536

Llu Y un altre menor, senyalla
t'en passa, aquest imprudent
m'insultat y no consent
que'm cari ab la teva filla

Gil Com s'enten, y qui es voste
per mana' a' casa d'els altres
ho vam parla' entre nosaltres
y 'l casament s'ha de fe

Pau Lo vint sols per pogue veure
'l perebra

Llu No es vritat
voste fa l'or p'el vehinat
y se 'l motius: l'as de teure (a Gil)

Gil Tuiji de casa al moment

Pau No s'el cregui en 'l senyo:
y haven dat la invitacio'...

Llu Donchs no veura' 'l naixament

Pau Tiden fi'

Llu (despres de pensa') Tiden groixut

Pau Canya
 Llu Botcha
 Pau Pinta monca
 Llu Ey, no falti a las personas
 de mes talent y abtífut
 Pau Llus pausit
 Llu Que s'ampatolla
 Gil Din Llus pausit
 Llu Ay caran
 ara'l vaix a seixar blau
 Gil Que s'y va a dir
 Llu Cul s'olla
 Pau A la.... ta no diguem res
 molt prompt m' tornare a veure
 Gil Donchs també' l' tornare a treure
 Pau Hasta luego
 Llu Hasta may mes
 Escena 10^a
 Gil Llus luego hora y Anita

Gil
Llu

Que faix! (desesperat)
Jo crech que la cosa
no es difícil de arreglar
de primeré tems de crida
a' la Anita y a' la Rosa

— y cuan haixin contestat
lo qu'ellas te vulguin di
formas ton judici aquí
y queda tot arreglat (sen va a' la porta)

Gil
Llu

Esperat una miqueta
Zuch de se paper tan totos

Gil

Pararem revista d'ossos

Anita

Ani

Que vol

Gil

Proreta

Ros

Qui'm crida

Gil

Treuen cadira

Ani

ay (L'Ambros, diu que ho saben ya
pues valor y Deu dirá)

Gil

Un noy que d'amor suspira
ha vingut aquí cridant.

y l'hem tret ara mateix
per llengut

Ani

Que no l'coneix?
es d'Paulino Alferrán

Gil

(enfasi) i Ah, això ya es altre cosa
d'Paulino; està molt be!

Ani

Com te l'grau de Bachillè?

Gil

Donchs noya l'dou me fa nosa

Llu

I de que fa

Ani

De burges
es a dir d'estudiant

Gil

Donchs porvenir y tant Ani - I tant
com no n'esecita res

Llu

a Gil (Aquet deu volgué a l'Anita
y jo res ne touch de se)

Gil

a Llu (Pero homa l'cas es rove)

Llu

a Gil (I l' di això que t'facilita)

Gil

a Llu (Lo cas es averigua)

Llu

a Gil (li regueixas preguntant
al últim tant te dirán
que t'arrabara a espantar)

Gil

Am

Pero m'astúria ab accés
perque al dematí a' la nit
a tot hora qu'el murtit
va reguintme p'els carrés
y m' dir ab to contristat
Amtra durma y pura
eisa terrible tortura
calma, estich enamorat

Gil

Vaija ya es una sortaza
venture axo' a' las orellas

Am

Y cuan dir de las estrellas
del sol

Gil

ah (O de la mulasa)

Am

Y tant de nit com de dia

mil joves que no'ns coneixan
al detras sempre regueixan
dentre mil ximplarias

Llu

Vamos ya veus quina bromas

Gil

Fe mes partit que no' m' veya

Ros

Veu para lo que lly deia
qu'ella no coneix l's homas

Ah, infelis ja vendra' un dia
que 'els que t'as'ten adulant
ab uns engany, cambiarian
ab dol la teva alegria

Y aixis com lo vent retruny
lleusán accents llastimosos
ton accent diria: que hermosos
'ls homes... mirats de lluny

Ami (enfadada) No m'agradan no m'agradan
pero...

Gil ¡L'home que ve aquí,
perque ve?

Ami Home per mi
¡y d'aixó encara duptaban?

Llu Douchs perque ab tal deshacert
ha dit l'Ambros...

Ros Y es ben clá
ella 'ls volia enganyar
pero jo 'ls y descobert

Gil Y? Ambros es lo carte
que or du la correpondencia

Ambros (no touch mes paciència)

Ambros { l'hair de se malbé

Escena 11^a

Dits Ambros després gent

Gil Ambros

Amb

(Sant Mars Santa Creu
sembla que hi a tempestat)

Gil

¿ Tu at pensat alguna volta
lo que vol dir confia'?

(Ambros senyala ab la espatlla, que ho ignora)

Vol di que d'una persona
creus tot quan pugui contar
vol di que de ver traïdo
no l'creus per un may capar
y vol di que ab ra conducta
ni l' mes petit duple y ha
li senyo' exaisó mateix.

Amb

Gil ¿ T'rats que vol di' e honorat?

Ambros repeteix lo moment

Vol di no amaga' la cara

avant sempre ab lo cap alt
vol di cumpli exactament
tot cuan s'et pugui manar
y sigui tot cuan tu faris
molt conforme a la moral

Amb

Ja ho ve de cobrar, pero ara
m'en havia ja olvidat

Gil

(d'igual moment) Sabes que vol di re embustero
No Lemps

Llu

Be tant se val
dona una carta que tens
y queda tot acabat

Amb

No... no... finsch... re (Ay batua
'm van a deixi' astofat) (ent gent)

Un

Verim per veura 'l pesera

Altre

Lemps Gil quetal com va

Gil

(Vamos ya 'l havem frejida
de torbarne en eis instant)

un ferece i vorte esta bo?

Gil

Ja ho pot veurer
Mortifiquase un instant

(Ascolta Ambro, potre encara)

no està l. pesebre arretg'at)

Amb (Ja està encès)

Gil (I la farina)

Amb (Tora del tot)

Gil Endavant

ja podan entrar Oh D Pere

servir-lo, oaijin entrem

Amtra, Rosa de presenca

sen los obsequis com cal.

Exena 12^a

Gil Lluís

Llu Caram cuanta, curaxensas

Gil Del bari a' tot hom conech

Llu Dispensa noy mes no t' crech

Gil A escoltar provas comensas

Aqui ja ho veus y' ha llana

al primé pis y' ha misteri

al segon pis poch randeri

y al terre pis pasan gana

Al quart pis y'ha un empleat
que te deu rals cada dia
y compra a la Boqueria
el manja mes delicat

Despres, encara que no's ven
aquí al costat y'ha un barbe
que la gent diuen que te
rallogats per tot arreu

Al costat y'ha un tabarne
que encara may ha comprat vi
y al costat de mes allí
y'ha un pobre rabat

que treballant ab desfici
tant de dia com de nit
en sembla que apraxadit
n'en tindrá d'una al hospici

El fuste que despres he
es un Josep de debo
perque y heix un regido
que fa Josep al fuste

Ab deu anys ha cambiat
de deu anys la farmacia

del devant; mes quina gracia
te, que uchs aijin quedat

si tener un pou mes brut
que cap humanaia ~~brut~~ veller
y 'ha volgut sa bona estrella
que may se vejes' aiscut

Despres y 'ha un rombrere
qu 'es tant fart com vagamundo
y al pis de dalt D Facundo
l'unich nostre home de be

Y per no causar-te mes
te dire' que aqui al uehincat
y 'ha un notari un apbocat
den nostre vint sabate,

100

Un musich d'instrument gros,
una agencia de criada,
vint roya, emparaulada,
den senyor que tenen gos,

Un que empunya la llanterna
per vura reure molestia
y un cohero que es mes bestia
que las bestias que governa

y ha un coligit molt decent
per nos grans, d'algas, crustaceas
y vuitanta nou criaturas
contant los meus aprenents

I acabare' lo que explico
dienthe que aqui al canto
y ha un pis que nos devocio'
de vegadas cada dia menjam nico

M' sembla que lo contat
basta perque vejis clar

que ve jo com el p. a pa
tot lo que al barri ha pasat

Mes com potre faris bronica
del que t'acabo de di-
genthe que qui obra aixi
mareix e dona y no homa x

~~I dich que no m'ancasarra'
lo que tu puguis pensa
perque n'gil sempre sera'
en aquet barri e bandarra~~

Deueno deixar de discursos
y n' torna aquell minyo'

* E die' que ni un moment

aixi'm pot encasparra

perque n'gil sempre sabra'

mes que s'oufaturament

Llu

dónali satisfacció

Gil

Mer com?

Llu

Luventa recursos

Escena 13^a

Dich Paulino molt humil

Pan

Formo a're aquí

Gil

Molt be esta'

Pan

Vuy veure 'l presbre (dant una targeta)

Gil

Avant

Pan

Vuy parla' (Despres de arriba a' la porta)

Gil

Vaiji parlant

Pan

Donchs prompte vax a' acaba'

Vorte te dugas pousellas
per fillas, dos rasasus

que son dos angels divins

Dugas resfulgents estrellas

Com jo estich enamorat
y es l'amor qui'm fa parla'

ara'm vuch a' declara

Esde que esta enamorat

Lluís (No sab que's dia de cortat)

Pau Sent voste lo seu papa
veji lo que l'ly comve

Gil Home si encara no ha dit re
com vol que pugui parla'

Pau No hi dit re, crech que m'explico

Lluís Molt cert es que ha amatonat
pero no ha dit re

Pau Es veritat
que jo mateix m'ambolico
(repentir) Lo estimo un angel

Gil Corrent
Pau Ella 'm mira y 'm somriu

Gil Esta be
Pau Y hasta m'escriv
pero ab molt comediment

Gil Que sab mes

Pau Que's dia Anata

y que's filla de voste

Gil Y be y que
Pau Que vent solte
el caparme facilita

Gil Donchs jo li pueta contestar
qu'ella n'es molt noya encara

Pau Pero... ja ho vent lo ven para
Llu encara no la vol casa

Pau Donchs ella m'estima a mi
y si no es de grat la robo

Llu Home francament no aprobo
tal modo de procedi

Pau (a Llu) Sab voste que es estima
es no dormir a la nit
esta groch y cansat
veure poch y no menja

Probaru tot de color d'or
y creuer ab gran firmesa
tot lo que diu la promesa
com pur accent del seu cor

Es l'aprecio mes pura
d'els sentiments d'un mortal
es lo gois universal
de tota humana criatura

Es la dicha ab tal accés
que concebria no 's pot
es la fe l'anima 'l tot

Gil ; Ma noy quantas cosas es !

Pau

No compren que pretendents
'n te l'Amor a dotzenas
y que així seran mas penas
terribles a tots moments

Llu

Pau

Llu

Pau

Llu

I voste te una carrera
Ab sobresalients l'acabo

Veix que voste, y no l'alabo
per la renca 's desespera

Com ho coneix

Es provat
y 'ls explicaré a tots dos
que en aquest món los colos
son tets de la societat

L que venen sempre alegria
creyent que la llibertat
porta la felicitat

Ja 'l podan conèixer es negra

L' que orientat ab un banch
y mirant l'alta majo'
espera ab gran deso cio'
confesa' y combrega; es blanch
Aquell que la salut pert
y pert diners y astonas
derrera de joch y donas
ja l' poden coneixar es vert

L' que veu malicia can
ab cual revolga ambolich
d'arrich o' desene mich
aquest representa l' blan

L' que ventut ardent soch
se devetlla per la renca
l'us demostre la experiencia
que esta com ruste, molt groch

Aquell que roba confiat
y per cual vol motu
m'el deixan mes lloft que viu

nos representa 'l morat

y 'e que busca 'l dergabell
proclamantne la igualtat,
salud, y fraternitat,

y libre cultu, es bermell

Y així compendria' los dos
perque 'e ho deixu provat
qu' es la nostra societat
una capsa de color

Pau

Caramba veix que voste

es un talent

Llu

Li heuyó;

'l presbre l' y fet jo

gil enseuyely

gil

Esta' be

Creuer. 14^a

Lluís Rosa

No,

D Lluís

Llu

Ola piterca

dispença si hi sospit

Pro
L' y perdono perquè m' prova
la seva gran voluntat

Llu
Hermosa estrella que brillas
mes que 'l Sol ab son esclat,
un jènit, un cor d'artista
esta' de tu enamorat

lo Pinàcul de la gloria
ets tu roseta de Maix
qu'entre nivols d'or y plata
m' considero tant

Pro

Ay!

(Can la gàbia del auccell ab estrepit)

Llu
Es la gàbia del auccell
que ha caigut

Pro
Potre ha pres mal

Llu
No miratel que aixerit
lo deixo aquí

Pro

tant se val

Llu

Lo meu cor que tant batalla
en busca d'un ideal

creu veurer ab tu la Uri
mes hermosa del Serrall
creu veurer aquella Venus
que Roma ve venerar
creu veurer aquella Verge
que venera 'e bon cristià
Adios angel d'esperanca
m'en vaix y torno aviat
abur esperanca meua
Abur obsequio yalan

No,

Escena 15^a

Prosa

Al últim ve ja de ont
lo que tant pensaba jo
y aquesta declaració
mon porvenir deixa ambest

Ta se que prompte anirà
l'Anita explicantho tot;
es cert que es bastant vellot
y algo estrany, pero que hi fa
Ab les noyas tot hom ven

que han de procura' una boda
perque si'ns parem de moda
si no'ns volen a' cap preu

I jo conech que'm comve'
un home uga com siga
perque 's diu que a' la botiga
lo genero 's fa malbe' (reun va)

Escena 16^a

Gil Paulino

Gil

L'y agradat

Pau

Molt u Genyo

Gil

No es cert que fa molt efecta

Pau

Sant sols hi trobo un defecta

Gil

Diyeu

Pau

Es sols una opinio'

De vert n'y trobo ab accés
y tant vert hasta hi fa nosa

Gil

Donchs ven lo vert es la cosa

que'n a mi m'agrada més

I aquells vestits? (ab goix)

Pau

Bot es bo

i y tanty com en allí'n te
son per porarsels voste?

Gil Ja lly due' que es aixó.

Soch de tot, y fais així
tant be com uga possible
y sempre estich disponible
per lo que pot convenir

Per Corpus ab ^{la} bandera
del grèmi, a' la profesó;
ve Setmana Santa y jo
de molts anys touch la quimera
de ve Capita Manaya;
ve la Pasqua y a' Sant Mús,
vestit d'alló... sab

Pan

an (De llus)

Vol di de xato antich

Gil

Vayer

100

Tant si puja 'l vest o' el godó
lo liberal o' el servil
d'aquet barri a' fe de Gil
de ve arcalde may no 'm troch

Quan hi havia milicians,
sempre vaig servir al Estat
per això hi vaig nomenat
sargento de veterans,

Badany per La Baldomero
vaig tot lo dia a Buleyo
y després cap al Lluís
a crida; Viva Espanya!

o/po + Si y'ha algun necessitat
jo tinc de pagar la capta;
y dono cada dia
14 xavo de caritat

Encar que no està be fero
aterra ma punició

jo fa molts anys que soch jo
per fe be als altres bombero

+ Soch d'els jermans de la fe
per anar a la sentència
curo al ma curta experiència
alguns malalts del canó

21
Bon roch amich d'un arriero
coid'any baix a' benehi
a' da'ls tres tons y a' llubi
com si n'igués un cocheró

Solament qu'eu va pasat
un xasco bastant salat

Lo capella plany pasat
me volia da' a mi' l'pa

Hi regut dos cops obre'
de la parroquia, y si algu
s'ha de combrega' es regu
que un revido' hi fets de ce

Y per no dirni deu mil
que fora un may acaba'
tot lo que aquest barri fa
qui ho dirigeix es D Gil

Creença 17ª dits ^{Ambros de mes l'...} rora, Aneta, gona

Pan baran vorté es una joya

Amb (munt azorat) Sempis Gil

Gil

Que, que heu pasat

Pan

Que'l parebra este' apagat

Gil ¿Lui ho ha fet?

Amb La seva noya

I no es això lo pitjor
las figures ha trencat
y tot està demarcat

Gil Pero perquè ha fet això

Ani (surtint) Molt vell perquè la gent (surt gent)

després que no'n pagan, se
no mes fan que critica
al pesebre a' yá voste
com jo escoltava amagada
tot lo que anaban dient...

Un Senyo Gil per deu no crèqui

Altre Senyo Gil jo no hi dit se

Ani Voste ha dit aquell toniu
sembla en'en Gil, y voste

ha respost y aquella vacas

sembla algens aprenents

y luego entre uns y altres

deian prenentra la ven

que es allo' del cap de vall

un rentado' o' un castell?
aquell borch que y ha en lo fondo
mes sembla un camp de bolets
; mira 'l Sol sembla una truita!
y aquell Rey un amolet.

Gil Briticoms fujiu de casa
Un temps' Gil
Gil Ara al bardell (nein va la gub)
Nos Ven quins disgustos l' y costa
lo en jent
Gil balla almenys
Ami Nos hem fet mes populars
que l' Analia y l' Antonet
men van de casa y acabo
aquet sufrir tan etern
Pau Anemsen ja que 'l ven para
no'm vol da 'l consentiment
Gil Den men y cuantas trifulgas,
vol lo permis, donchs ja 'l te
Ami Ay para cuan m'el estimo
Pau Mil gracias
Gil No y ha de que

Llu Que es aixó (surtint)

Ros Per qu'el presbre
ja esta trencat y desfet

Gil Que ja hi donat lo permis
per casarse aquest parrell

Ani Que voste y la Rosa podan
casarse si'ls y comre

Amb Y que si d'aixó'n fa un cuadro
el farí ben malament

Llu Donchs ja esta tot arretglat
Ani Li'm fer el para el jurament

de que canbiará de jénit
pujin del di de la gent
deixant de ser ^{veterano} ~~business~~

de re prima de la fe
de ana a Sant Mús y deixant
de re arcalde y de re obre

Amb Y prenent aquesta carta (dantli)
dantme perdo'a lo que hi fet

Gil Sens raho' sabre' u' es per
l'amor que l'guia

Pau

Esta be
not u' vol llejir la carta

pero miri cuanta gent (al publich)
que'ns escoltan

qui
qui
qui

Se raho

Ells no'n tenen de fe res
Ba ba^{ja}ls y vuy lleji'
per n' algun esta promes'

(llegint) " Anitor 'l meu pensament
no ha sortit equivocat
puig la pesa s'acabat
com totas ab casament
tant sols un presentiment
tortura mon pobre cor
y es que no'm deixa 'l temor
pensant ei' 'l publich voldria
da un aplauso que sera'
per nosaltres y l'autor "

F I

14006389199

Barcelona 15 Juny 1877